

TAUSTAMUISTIO TIV -kuulemiseen 10.10.2025

Pvm	06.10.2025
Lähettilä:	
Vastaanottaja:	
Tiedoksi:	

Ei salainen
TiVP 18/2025 vp A 5

TIEDUSTELUVALVONTAVALTUUTETUN VUOSIKERTOMUS VUODELTA 2024

Tiedusteluvalvontavaltuutettu on antanut toukokuussa 2025 vuosikertomuksen koskien vuotta 2024. Toiminta on kertomuksen mukaan ollut aktiivista ja koko tiedustelutoiminnan kattavaa. Tarkastuskäyntien määrän osoittaa, että tiedusteluvalvontavaltuutettu toteuttaa sille lainsäädännössä asetettua tehtävää tarkoituksenmukaisesti ja kattavasti. Yhteistyö on ollut sujuvaa sekä toimivaa ja se on tapahtunut sotilastiedustelun näkemyksen mukaan matalalla kynnyksellä niin sotilastiedustelun kuin sisäisen laillisuusvalvonnan kanssa.

Kertomusvuonna ei tiedusteluvalvontavaltuutetulle ilmennyt aihetta huomautuksen antamiselle sotilastiedusteluviranomaiselle ja tiedusteluvalvontavaltuutetun esitutkintaan esittämässä asiakokonaisuudessa valtiosyyttäjä totesi, ettei sotilastiedusteluviranomaisen toiminnassa asiaan liittyen ollut syytä epäillä rikosta. Tiedusteluvalvontavaltuutettu ohjasi lisäksi sotilastiedusteluviranomaisen kiinnittämään huomiota lainmukaiseen menettelyyn tietoliikennetiedustelun toteuttamiseen liittyvässä asiassa, jossa sotilastiedusteluviranomainen itse pyysi valtuutetun kannanottoa.

Sotilastiedusteluviranomainen pitää positiivisena tiedusteluvalvontavaltuutetun käytäntöä esittää matalalla kynnyksellä tietopyyntöjä, jotka edellyttävät sotilastiedusteluviranomaiselta nopeaa vastaamista. Koska valtuutettu käy myös läpi muuttuvan ympäröivän yhteiskunnan vaikutuksia lainsäädäntöön ja sen soveltamiseen, on erityisen tärkeää, että tiedusteluvalvontavaltuutettu käy jatkuvaa dialogia tiedusteluviranomaisten kanssa. Sotilastiedusteluviranomainen pitää hyvänä ennakkolliseen laillisuusvalvontaan liittyvää käytäntöä esimerkiksi erilaisten perehtymiskäyntien ja koulutustilaisuuksien yhteydessä käydä yleisen tason mielipiteidenvaihtoa laintulkintakysymyksistä. Mikäli soveltaminen ja tulkinta eivät mahdollista tiettyyn toimintaan tai kehitykseen vastaamista, on lainsäädäntöä tarpeen mukaan kehitettävä ja muutettava.

Sotilastiedusteluviranomainen pitää hyvänä, että tiedusteluvalvontavaltuutettu on ottanut tarkastustoimintaansa mukaan myös teemataarkastukset. Puolustushallinnossa teemataarkastuksia on tehty jo sotilastiedustelusta annetun lain voimaantulosta lähtien, ja tuloksia on voitu pitää hyvinä.

Tiedusteluvalvontavaltuutetusta on muodostunut keskeinen osa suomalaista tiedustelutoimintaa ja tiedustelutoiminnan ennakkollisen ja reaaliaikaisen laillisuusvalvonnan kautta myös sotilastiedusteluviranomainen pystyy oma-aloitteisesti tekemään toimintaansa mahdollisia ennakkollisia korjaavia toimenpiteitä. Tämä vähentää erilaisissa ennakoimattomissa poikkeamatilanteissa tarvetta tiedusteluvalvontavaltuutetun jälkikäteisille laillisuusvalvonnallisille toimenpiteille.

